

3. DETERMINANTE ZDRAVJA – DEJAVNIKI TVEGANJA

3.3. RABA ALKOHOLA

Poraba alkohola je v Sloveniji visoka, pitje alkoholnih pijač pa razširjeno. Alkohol je najbolj razširjena psihoaktivna snov, po kateri vsaj občasno poseže večina odraslih prebivalcev. Z alkoholom ima izkušnjo tudi pomemben delež mladostnikov, ki se z njim prvič srečajo že zelo zgodaj.

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) uvršča rabo alkohola med ključne dejavnike tveganja za prezgodnjo umrljivost in breme bolezni, veliko pa prispeva tudi k neenakostim v zdravju prebivalcev. Poleg tega je Mednarodna agencija za raziskave raka (angl. International agency for Research on Cancer, IARC) uvrstila alkoholne pijače v 1. skupino rakotvornih snovi, kar pomeni, da obstajajo prepričljivi dokazi o rakotvornem učinku alkohola pri ljudeh.

Razširjenost rabe alkohola v Sloveniji je prikazana na osnovi registrirane porabe čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več, ter pivskih navad prebivalcev. Slednje so prikazane na osnovi dveh populacijskih raziskav, in sicer Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI) med odraslimi prebivalci in Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju (HBSC) med mladostniki. Nekatere zdravstvene posledice rabe alkohola pa prikazujejo podatki o izgubljenih letih zdravega življenja ter o smrtih zaradi izbranih, alkoholu pripisanih bolezni, poškodb in zastrupitev.

Registrirana poraba alkohola je v letu 2024 v Sloveniji znašala 10,4 l čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več. Največ čistega alkohola se je popilo z vinom (4,6 l čistega alkohola), sledi pivo (4,3 l čistega alkohola), najmanj pa z žganimi pijačami (1,5 l čistega alkohola).

Alkohol pomembno vpliva na pojav več kot 200 bolezenskih stanj, poškodb in zastrupitev. Prizadeti so lahko živčevje, prebavila, srčno-žilni sistem, pa tudi drugi organi in tkiva, povečano je tudi tveganje za razvoj nekaterih rakavih obolenj. Nekatera bolezenska stanja se razvijejo izključno zaradi vpliva alkohola, pri drugih je pitje alkoholnih pijač eden od dodatnih vzrokov obolenja, poškodb ali smrti. V letu 2024 smo imeli zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov skupno 842 smrti, kar pomeni, da so vsak dan v povprečju umrle 2,3 osebe. Med umrlimi, zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov smrti, je bilo 4-krat več moških kot žensk, skoraj polovica (46 %) je umrla pred 65. letom starosti, kar predstavlja prezgodnjo umrljivost. Breme umrljivosti zaradi alkohola je še večje, če upoštevamo tudi smrti, katerih posredni vzrok je alkohol. Poleg tega posledice rabe alkohola niso enakomerno porazdeljene med socialno-ekonomskimi skupinami, temveč raba alkohola povzroča nesorazmerno več škode za zdravje pri posameznikih z nižjim socialno-ekonomskim statusom.

Ocenjeno je, da v Sloveniji alkohol prispeva 6 % vseh izgubljenih let zdravega življenja. Breme zaradi alkohola pa ni omejeno le na posledice za zdravje posameznika, raba alkohola povzroča bolečino in trpljenje drugih ljudi ter velike socialne in gospodarske izgube celotni družbi.

RABA ALKOHOLA 2024

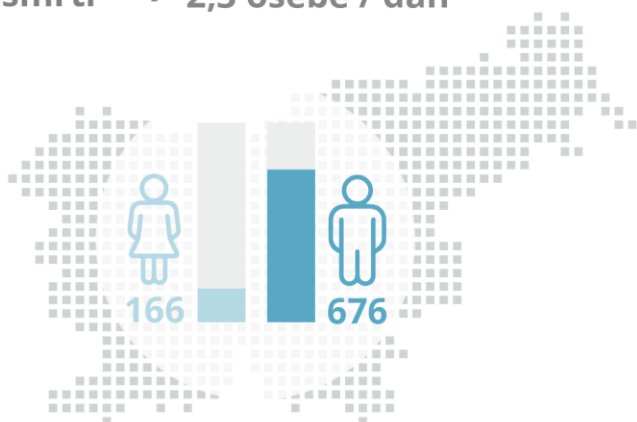
Registrirana poraba alkohola je v Sloveniji znašala
10,4 l čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več.

Registrirana poraba alkohola na prebivalca,
starega 15 let in več, v litrih posamezne alkoholne pijače

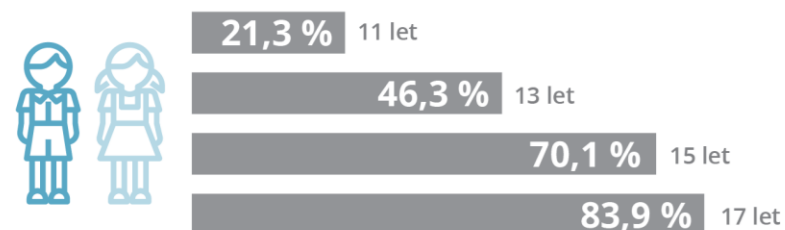
Število smrti zaradi **alkoholu** neposredno pripisljivih vzrokov

842 smrti → **2,3 osebe / dan**

Med umrlimi je **4-krat** več moških kot žensk, pri čemer se skoraj polovica teh smrti (46 %) zgodi pred 65. letom starosti.

Mladostniki, ki so že kadarkoli v življenju pili alkoholne pijače, 2022

Delež abstinentov (18–74 let)

Delež prebivalcev (18–74 let), ki pijejo tvegano ali škodljivo
(vključeni so le tisti, ki pijejo alkohol)

Viri: Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC), 2022,
Raziskava Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI), 2024,
Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46).

3.3 Tabela 1: *Deleži abstinentov in prebivalcev (18–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih alkoholne pijače pili tvegano ali škodljivo¹⁾, po spolu, Slovenija, 2024*

	% 2024
Abstinenti	
Moški	18,0
Ženske	24,8
SKUPAJ	21,3
Prebivalci, ki pijejo tvegano ali škodljivo¹⁾	
Moški	59,1
Ženske	42,9
SKUPAJ	51,3

Med ženskami je delež abstinentov 1,4-krat višji kot med moškimi.

Med moškimi je 1,4-krat višji delež oseb, ki pijejo tvegano ali škodljivo, kot med ženskami.

¹⁾ Ženske, ki običajno popijejo več kot 10 g čistega alkohola dnevno in/ali najmanj 1-krat v letu ob posamezni pivski priložnosti 40 g in več, ter moški, ki običajno popijejo več kot 20 g čistega alkohola dnevno in/ali najmanj 1-krat v letu ob posamezni pivski priložnosti 60 g in več.

Viri: Raziskava Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI), 2024.

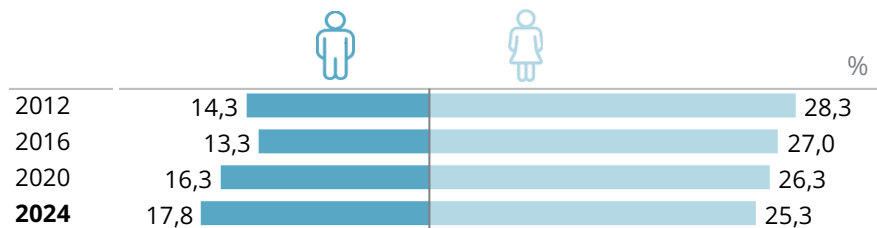
Podatki za leto 2024 kažejo, da 21,3 % prebivalcev Slovenije, starih 18–74 let, v zadnjih 12 mesecih ni pilo alkoholnih pijač. Delež abstinentov, starih 18–74 let, se leta 2024 glede na leto 2020 pomembno ne razlikuje.

Delež prebivalcev Slovenije, starih 18–74 let, ki so v letu 2024 najmanj enkrat pili tvegano ali škodljivo, je 51,3 %, kar je manj kot leta 2020, ko je ta delež znašal 55,3 %.

3.3 Slika 1: *Deleži abstinentov in prebivalcev (25–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih alkoholne pijače pili tvegano ali škodljivo, Slovenija, 2012, 2016, 2020 in 2024*

Abstinenti

Prebivalci, ki tvegano ali škodljivo pijejo

Viri: Raziskava Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI), 2012, 2016, 2020, 2024.

3.3 Tabela 2: *Deleži mladostnikov, ki so že pili alkoholne pijače ali so že bili opiti, po spolu, pri starostih 11, 13, 15 in 17 let, Slovenija, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018 in 2022*

	Pil/-a alkoholne pijače kadarkoli v življenju ¹⁾						Pil/-a alkoholne pijače najmanj enkrat tedensko						V življenju opit/-a najmanj dvakrat						%
	2002	2006	2010	2014	2018	2022	2002	2006	2010	2014	2018	2022	2002	2006	2010	2014	2018	2022	
11 let																			
Fantje	-	-	-	23,7	20,5	25,9	4,8	5,2	3,2	6,0	2,7	1,9	6,0	4,8	1,9	1,6	2,0	3,1	
Dekleta	-	-	-	12,8	9,1	16,7	1,2	1,8	1,4	3,8	2,3	0,9	2,1	1,4	0,9	0,9	0,4	0,7	
SKUPAJ	-	-	-	18,4	14,9	21,3	3,0	3,5	2,3	4,9	2,5	1,4	4,1	3,1	1,4	1,2	1,2	1,9	
13 let																			
Fantje	-	-	-	49,1	44,2	49,3	9,8	11,6	10,3	9,8	7,4	5,3	16,0	15,0	14,7	7,4	5,8	6,1	
Dekleta	-	-	-	39,1	36,0	43,2	4,2	7,0	4,3	4,1	2,7	2,5	6,6	8,7	5,4	4,3	3,6	5,5	
SKUPAJ	-	-	-	44,0	40,1	46,3	6,9	9,3	7,4	6,9	5,1	3,9	11,2	11,8	10,2	5,8	4,7	5,8	
15 let																			
Fantje	-	-	-	80,1	71,0	71,1	32,8	35,5	33,1	17,8	16,7	15,6	44,4	43,5	45,0	32,6	27,4	25,5	
Dekleta	-	-	-	81,1	70,3	69,0	19,8	20,9	20,3	10,7	11,5	10,4	33,7	26,9	36,3	28,3	25,8	20,6	
SKUPAJ	-	-	-	80,6	70,7	70,1	26,5	28,2	26,7	13,9	14,3	13,2	39,2	35,2	40,7	30,3	26,6	23,1	
17 let²⁾																			
Fantje	-	-	-	-	85,8	82,3	-	-	-	-	36,3	26,4	-	-	-	-	56,4	49,6	
Dekleta	-	-	-	-	86,1	85,4	-	-	-	-	15,3	18,1	-	-	-	-	47,6	41,2	
SKUPAJ	-	-	-	-	86,0	83,9	-	-	-	-	25,9	22,2	-	-	-	-	52,1	45,4	

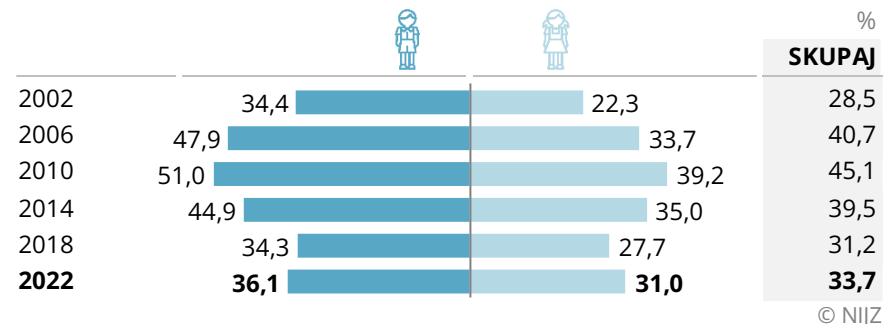
¹⁾ Vprašanje je bilo mladostnikom prvič zastavljeno v letu 2014.

²⁾ V letu 2018 so bili v raziskavo prvič vključeni 17-letniki.

Viri: Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC), 2002, 2006, 2010, 2014, 2018, 2022.

3.3 Tabela 3: *Deleži mladostnikov, starih 15 let, ki so prvič v življenju pili alkoholne pijače pri starosti 13 let ali manj, po spolu, Slovenija, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018, 2022*

Viri: Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC), 2002, 2006, 2010, 2014, 2018, 2022.

Podatki za leto 2022 kažejo, da je alkoholne pijače najmanj enkrat v življenju že pilo 21,3 % 11-letnikov, 46,3 % 13-letnikov, 70,1 % 15-letnikov in 83,9 % 17-letnikov. 1,4 % 11-letnikov, 3,9 % 13-letnikov, 13,2 % 15-letnikov in 22,2 % 17-letnikov je pilo alkoholne pijače najmanj enkrat tedensko; 1,9 % 11-letnikov, 5,8 % 13-letnikov, 23,1 % 15-letnikov in 45,4 % 17-letnikov pa je bilo v življenju opitih najmanj dvakrat.

V letu 2022 je **33,7 %** 15-letnikov poročalo, da so **prvič pili alkoholno pijačo pri starosti 13 let ali manj**; tako je poročalo več fantov kot deklet.

Fantje so pili alkoholne pijače in se opijali pogosteje kot dekleta, a se razlike med spoloma zmanjšujejo.

V obdobju 2002–2022 se je znižal delež 11-, 13- in 15-letnikov, ki so pili alkohol najmanj enkrat tedensko (pri 11-letnih dekletih samo v letu 2022), znižal se je tudi delež tistih, ki so bili v življenju najmanj dvakrat opiti.

Pri 17-letnikih se je med letoma 2018 in 2022 znižal delež tistih, ki so bili v življenju najmanj dvakrat opiti, delež tistih, ki so pili alkohol najmanj enkrat tedensko, pa se je znižal le pri fantih.

REGIONALNE PRIMERJAVE

3.3 Slika 2: *Deleži prebivalcev (18–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih pili tvegano ali škodljivo, ter deleži abstinentov (18–74 let), po statističnih regijah, Slovenija, 2024*

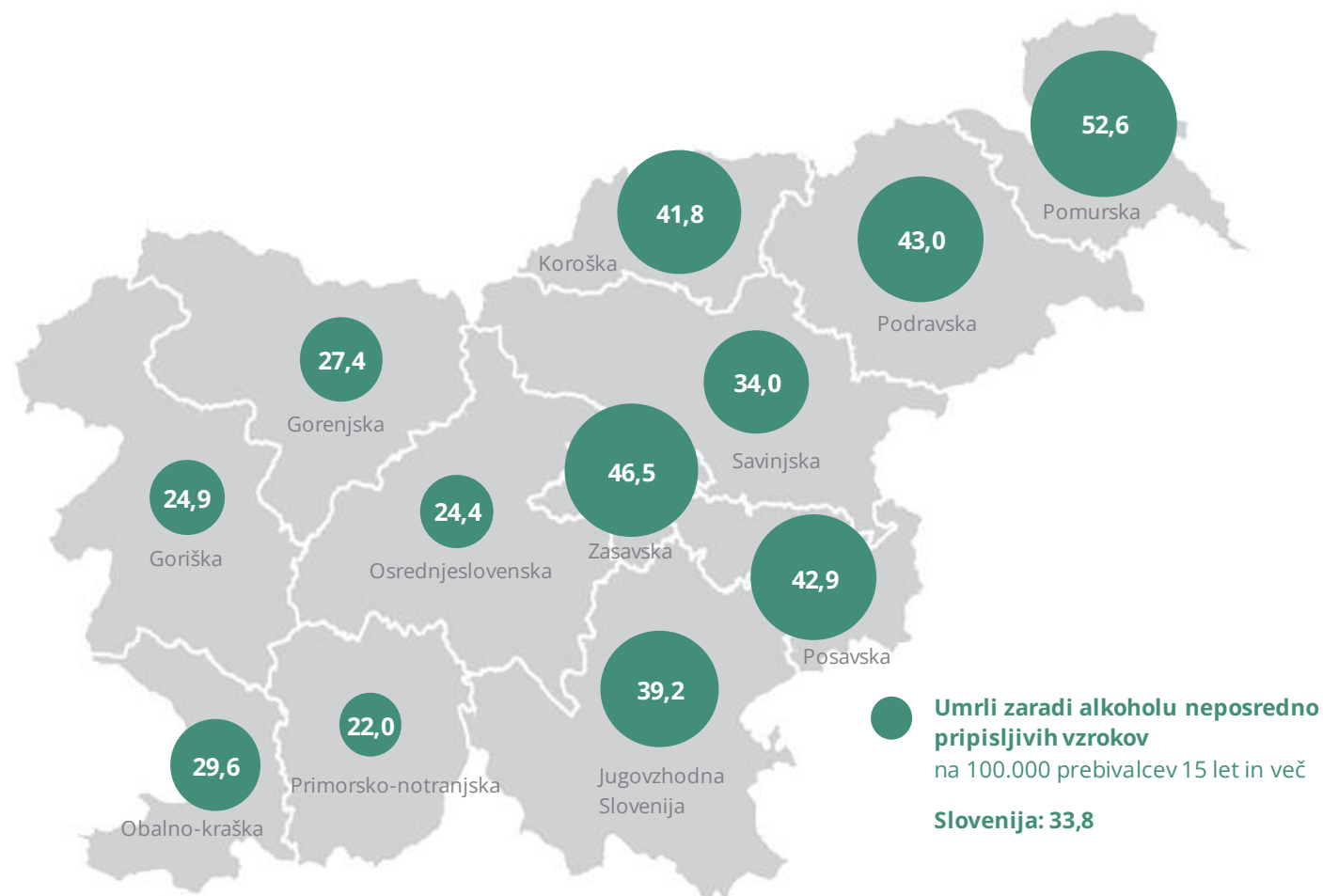
Glede na slovensko povprečje odstopajo gorenjska statistična regija po nižjem deležu, podravska in pomurska regija pa po višjem deležu prebivalcev, ki pijejo tvegano ali škodljivo.

Delež abstinentov je v podravski regiji nižji od slovenskega povprečja.

¹⁾ Ženske, ki običajno popijejo več kot 10 g čistega alkohola dnevno in/ali najmanj 1-krat v letu ob posamezni pivski priložnosti 40 g in več, ter moški, ki običajno popijejo več kot 20 g čistega alkohola dnevno in/ali najmanj 1-krat v letu ob posamezni pivski priložnosti 60 g in več.

3.3 Slika 3: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov** na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, po statističnih regijah, Slovenija, 2024

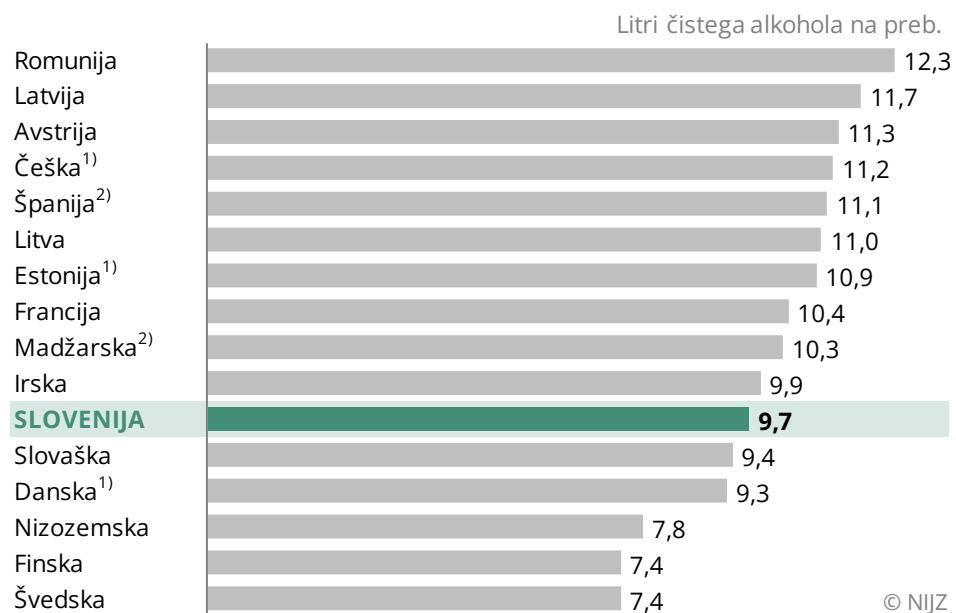

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

3.3 Slika 4: **Registrirana poraba alkohola v litrih čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več, Slovenija in nekatere evropske države, 2023**

¹⁾ Razlika v metodologiji.

²⁾ Ocenjena vrednost.

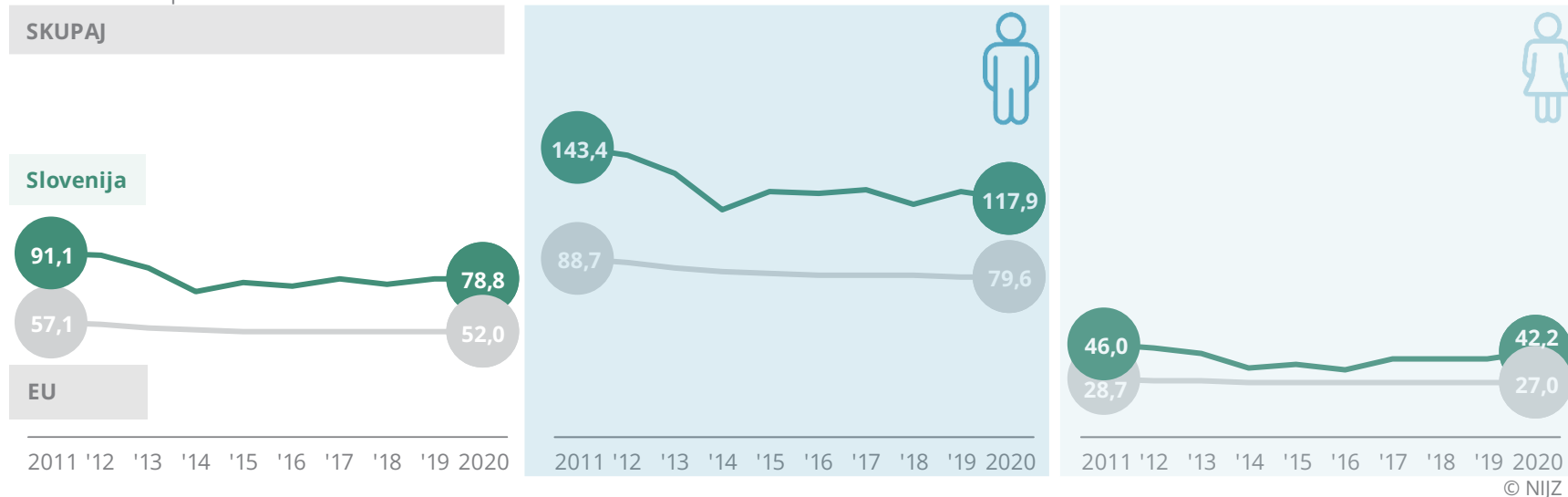
Viri: OECD, <https://stats.oecd.org>, 1. 10. 2025.

Primerjava v registrirani porabi alkohola v letu 2023 med Slovenijo in nekaterimi evropskimi državami prikazuje, da se **Slovenija uvršča med države z visoko registrirano porabo alkohola, in sicer s porabo skoraj 10 litrov čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več.**

3.3 Slika 5: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi izbranih, z alkoholom povezanih vzrokov smrti¹⁾, po spolu, Slovenija in povprečje EU, 2011–2020*

SSS na 100.000 prebivalcev

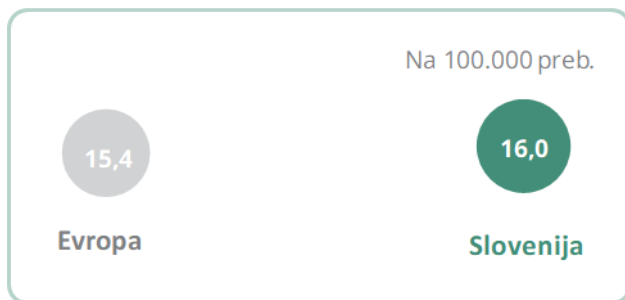
¹⁾Vključeni so naslednji vzroki: rak grla in požiralnika, sindrom odvisnosti od alkohola, kronična jetrna bolezen in ciroza, vsi zunanji vzroki.

Viri: https://gateway.euro.who.int/en/indicators/hfa_293-1970-sdr-selected-alcohol-related-causes-per-100-000/visualizations/#id=19230&tab=table, 29. 7. 2025.

Umrljivost zaradi izbranih, z alkoholom povezanih vzrokov smrti, je v Sloveniji v obdobju 2011–2020 **preseгла povprečje EU** in je bila v celotnem obdobju **višja pri moških kot pri ženskah, tako v EU kot v Sloveniji**.

3.3 Slika 6: **Smrti zaradi rakov, pripisljivih alkoholu, Slovenija in Evropa, 2019**

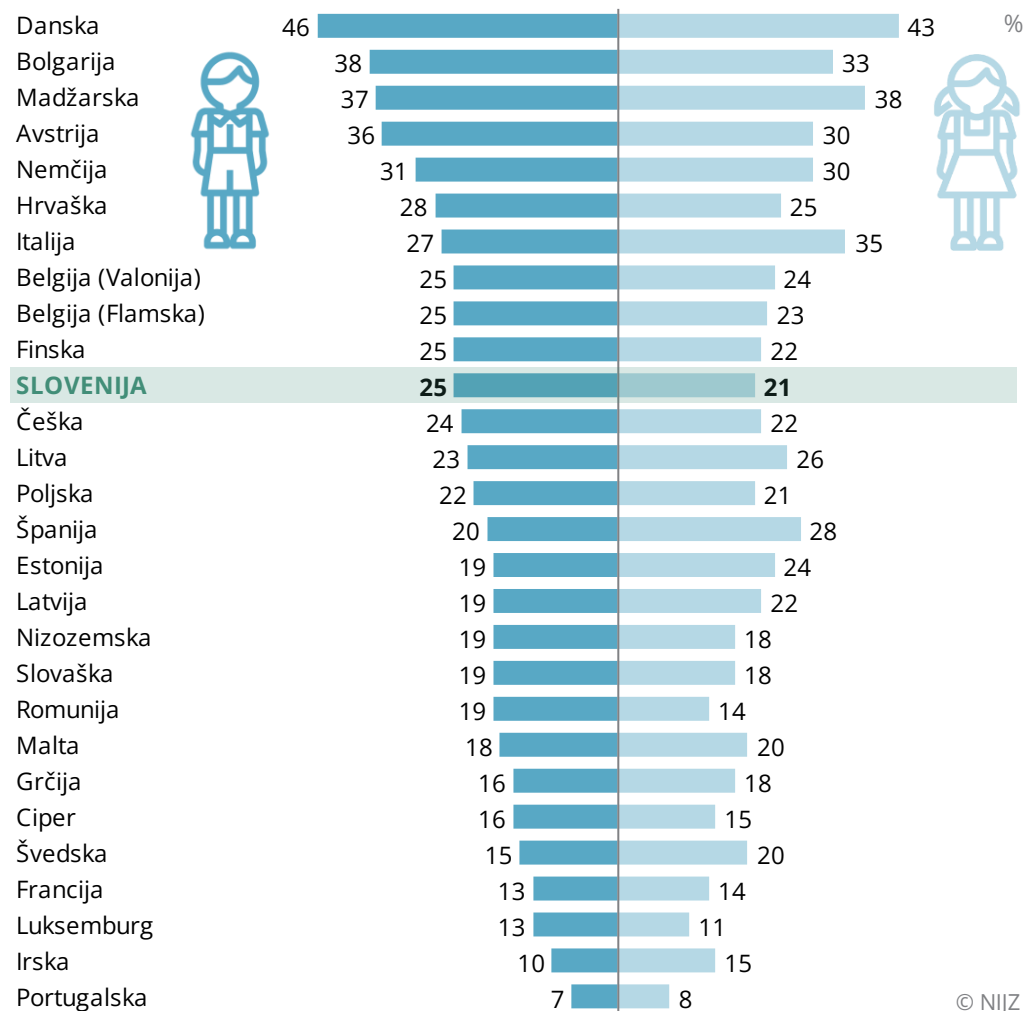
Po podatkih raziskave o globalnem bremenu bolezni (Global Burden of Diseases 2019) je bilo v Sloveniji leta 2019 **332 smrti zaradi rakov, povezanih s pitjem alkoholnih pijač**, kar je več od povprečja Evrope.

Viri: <https://nizj.si/publikacije/alkohol-v-stevilkah-izbrane-zdravstvene-posledice-rabe-alkohola-v-sloveniji/>, 20. 2. 2025.

Alkohol vzročno povezujejo s sedmimi vrstami raka: z rakom ust, žrela, grla, požiralnika, jeter, debelega črevesa in danke pri obeh spolih ter z rakom dojke pri ženskah. Znano je, da več alkohola kot oseba popije, večje ima tveganje za nastanek raka. Varna meja pitja ne obstaja. Populacijski pripisljivi delež je za Slovenijo za vse rake, razen za nemelanomskega raka kože, 2,5-odstoten (leto 2020, Mednarodna agencija za raziskave raka).

3.3 Slika 7: Delež mladostnikov, starih 15 let, ki so bili v življenju najmanj dvakrat opiti, po spolu, Slovenija in države EU, 2022

Slovenija je bila leta 2022 po deležu mladostnikov, starih 15 let, ki so bili v življenju že najmanj dvakrat opiti, nad povprečjem držav EU.

© NIJZ

Viri: HBSC, <https://hbsc.org/publications/reports/>, 26. 9. 2024.
Podatki so isti kot v Zdravstvenem statističnem letopisu Slovenije 2023.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Abstinenti		Abstinenti so tisti, ki v zadnjih 12 mesecih niso pili alkoholnih pijač; 0 g alkohola/dan.	Definicija velja za raziskavo ATADD.	Abstainers
Izgubljena leta zdravega življenja	DALY	Izgubljena leta zdravega življenja so merilo za celotno breme bolezni, izraženo kot število izgubljenih let potencialnega življenja zaradi slabega zdravja, oviranosti ali prezgodnje smrti (WHO, 2023c; WHO, 2023d).	DALY so vsota izgubljenih let zaradi prezgodnjih smrti (angl. Years of Life Lost – YLLs) in let, izgubljenih zaradi časa, preživetega v slabem zdravju (angl. Years Lived with Disability – YLDs) (WHO, 2018a) (16). En DALY predstavlja izgubo, ekvivalentno enemu letu polnega življenja (WHO, 2023c).	Disability-adjusted life year
Pil/-a alkoholne pijače kadarkoli v življenju		Odstotek mladostnikov, ki so na vprašanje »Koliko dni (če sploh) si pil/-a alkoholne pijače – kadarkoli v življenju?« odgovorili s katerimkoli drugim odgovorom razen nikoli (vsi možni odgovori: nikoli; 1–2 dni; 3–5 dni; 6–9 dni; 10–19 dni; 20–29 dni; 30 dni ali več).	Definicija velja za raziskavo HBSC.	Young people who have ever drunk alcohol
Pil/-a alkoholne pijače najmanj enkrat tedensko		Odstotek mladostnikov, ki so na vprašanje »Kako pogosto sedaj piješ alkoholne pijače, kot so pivo, vino ali žgane pijače?« odgovorili vsak dan ali vsak teden (vsi možni odgovori: vsak dan; vsak teden; vsak mesec; redko; nikoli).	Definicija velja za raziskavo HBSC.	Young people who have been drunk at least once a week

ZDRAVSTVENI STATISTIČNI LETOPIS SLOVENIJE 2024
3. DETERMINANTE ZDRAVJA – DEJAVNIKI TVEGANJA

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Raziskava Z zdravjem povezan vedenjski slog	CINDI	Raziskava Z zdravjem povezan vedenjski slog je bila izvedena med odraslimi prebivalci Slovenije v letih 2001, 2004, 2008, 2012, 2016, 2020 in 2024. Njen namen je odkrivanje razširjenosti in medsebojne povezanosti dejavnikov tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih, in sicer glede kadilskih, pivskih, prehranjevalnih in gibalnih navad, pa tudi glede obnašanja v zvezi z varnostjo v cestnem prometu in glede koriščenja nekaterih zdravstvenih storitev. Na osnovi zbranih podatkov bo lažje oblikovati prihodnje programe za izboljšanje zdravja vseh prebivalcev Slovenije, podatki pa so v pomoč tudi pri smiselnem načrtovanju preventivnih zdravstvenih aktivnosti.	Vzorčni okvir za pripravo vzorca je predstavljal Centralni register prebivalstva. Vzorec je pripravil Statistični urad Republike Slovenije na podlagi stratificiranega enostavnega slučajnega vzorčnega načrta. V vzorec je bilo v letu 2024 vključenih 17.500 prebivalcev Slovenije, ki so bili na dan začetka anketiranja stari od 18 do vključno 74 let. Terenska faza ankete je potekala od 13. maja do konca septembra 2024. Končna skupna stopnja odgovora v raziskavi je bila 41,4 %, pri čemer je stopnja odgovora po pošti dosegla 23,7 %, stopnja odgovorov po spletu pa 17,7 %. V primerjavi z letom 2020 se je skupna stopnja odzivnosti znižala za 8,3 %, predvsem na račun slabše odzivnosti po spletu. Pri analizi trendov so bili prebivalci v starosti 18–24 let zaradi primerljivosti s podatki iz let 2008, 2012, 2016, 2020 in 2024 izključeni.	Countrywide Integrated Non-communicable Diseases Intervention (CINDI)
Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju	HBSC	Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju je mednarodna raziskava, ki poteka vsaka štiri leta. Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) jo je izvedel v letih 2002, 2006, 2010, 2014, 2018 in 2022. Mednarodni vprašalnik obsega niz obveznih vprašanj o demografskih, vedenjskih in psihosocialnih vidikih zdravja. Poleg teh lahko sodelujoče države dodajo še določeno število opsijskih vprašanj, s pomočjo katerih je mogoče natančneje opazovati posamezna vsebinska področja. Obvezna vprašanja obsegajo naslednja vsebinska področja: demografija, prehranske navade, hujšanje in telesna samopodoba, telesna dejavnost, sedeča vedenja, tvegana vedenja, spolno zdravje, poškodbe in nasilje, družina, vrstniki, šola, zdravje in počutje, družbene neenakosti.	Uporabljena je bila kvantitativna metoda raziskovanja – anketa s standardiziranim mednarodnim vprašalnikom. Reprezentativni vzorec je zajel všolane slovenske 11-, 13-, 15- in 17-letnike. Enota vzorčenja je bil razred oziroma oddelek. Vzorčenje je bilo dvostopenjsko stratificirano. Anketiranje je bilo izvedeno v času pouka, in sicer v šolskih učilnicah izbranih šol. Število sodelujočih učencev in dijakov v letu 2022 je bilo 8.631. Mednarodna poročila so dostopna na tej povezavi: https://hbhc.org/publications/reports/ . Podatki za leta 2002, 2006, 2010, 2014, 2018 in 2022 so javno objavljeni v poročilih na spletni strani NIJZ: https://nijz.si/publikacije/?kategorija=258&tip=all&ciljno=otroci&leto=all#publications .	Health behaviour in school-aged children

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Registrirana poraba čistega alkohola		Registrirana poraba alkohola je izračun porabe čistega alkohola (v litrih) na prebivalca, starega 15 let in več.	Pri izračunu se upoštevajo podatki o industrijski proizvodnji alkoholnih pijač (vino, pivo in žgane pijače), proizvodnji na kmetijah, uvozu in izvozu ter zalogah alkoholnih pijač.	Recorded per capita (15+) consumption (in litres of pure alcohol)
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti	SSS	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SSS) je metoda direktne standardizacije, kjer se izračun stopnje umrljivosti na 100.000 prebivalcev, razdeljen po petletnih starostnih skupinah, umeri s preračunom na standardno populacijo, kar izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva posameznih držav/regij/teritorija. Ta postopek omogoči neposredno primerjavo stopenj umrljivosti po posameznih državah, ne glede na razlike v starostni strukturi prebivalstva posamezne države.	Pri izračunu SSS se uporablja Evropska standardna populacija (ESP) Svetovne zdravstvene organizacije (1976).	Standardized death rate (SDR)
Tvegano ali škodljivo pitje alkoholnih pijač		Prebivalci, ki pijejo tvegano ali škodljivo, so tisti, ki: a) običajno presegajo dnevno mejo manj tveganega pitja alkohola*, in/ali b) so se v zadnjem letu najmanj enkrat opili**. *Za ženske več kot 10 gramov čistega alkohola na dan; za moške več kot 20 g čistega alkohola na dan. **Za ženske 40 gramov čistega alkohola ali več najmanj enkrat v zadnjih 12 mesecih ob eni priložnosti; za moške 60 gramov čistega alkohola ali več najmanj enkrat v zadnjih 12 mesecih ob eni priložnosti.	Definicija velja za raziskavo ATADD. <i>10 gramov čistega alkohola je v 1 dl vina ali v 2,5 dl piva ali v 0,3 dl žganja.</i>	Hazardous or harmful drinking

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
V življenju opit najmanj dvakrat		Odstotek mladostnikov, ki so na vprašanje »Ali si že kdaj spil/-a toliko alkoholnih pijač, da si bil/-a res pijan/-a – kadarkoli v življenju?« odgovorili da, 2–3-krat, da, 4–10-krat ali da, več kot 10-krat (vsi možni odgovori: ne, nikoli; da, enkrat; da, 2–3-krat; da, 4–10-krat; da, več kot 10-krat).	Definicija velja za raziskavo HBSC.	Young people who have been drunk at least twice

SEZNAM SLIK

3.3 Slika 1: Deleži abstinentov in prebivalcev (25–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih alkoholne pijače pili tvegano ali škodljivo , Slovenija, 2012, 2016, 2020 in 2024.....	5
3.3 Slika 2: Deleži prebivalcev (18–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih pili tvegano ali škodljivo, ter deleži abstinentov (18–74 let) , po statističnih regijah, Slovenija, 2024.....	8
3.3 Slika 3: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, po statističnih regijah, Slovenija, 2024.....	9
3.3 Slika 4: Registrirana poraba alkohola v litrih čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več , Slovenija in nekatere evropske države, 2023	10
3.3 Slika 5: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi izbranih, z alkoholom povezanih vzrokov smrti¹⁾ , po spolu, Slovenija in povprečje EU, 2011–2020	11
3.3 Slika 6: Smrti zaradi rakov, pripisljivih alkoholu , Slovenija in Evropa, 2019	12
3.3 Slika 7: Delež mladostnikov, starih 15 let, ki so bili v življenju najmanj dvakrat opiti , po spolu, Slovenija in države EU, 2022	13

SEZNAM TABEL

3.3 Tabela 1: Deleži abstinentov in prebivalcev (18–74 let), ki so v zadnjih 12 mesecih alkoholne pijače pili tvegano ali škodljivo¹⁾ , po spolu, Slovenija, 2024.....	4
3.3 Tabela 2: Deleži mladostnikov, ki so že pili alkoholne pijače ali so že bili opiti , po spolu, pri starostih 11, 13, 15 in 17 let, Slovenija, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018 in 2022.....	6
3.3 Tabela 3: Deleži mladostnikov, starih 15 let, ki so prvič v življenju pili alkoholne pijače pri starosti 13 let ali manj , po spolu, Slovenija, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018, 2022	7